

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-12/2013-2 - DGZR

Datum: 14.05.2013

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, in 97/10) ter v soglasju s Strokovnim centrom Rdečega križa za prvo pomoč izdajam

---

PROGRAM
DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA ZA VODJE EKIP PRVE POMOČI

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJ PROGRAMA	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	4
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	4
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	5
14 VIDEZ LISTINE	6
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	6
B POSEBNI DEL	7
16 PREDMETNIK.....	7
17 KATALOG ZNANJA	9
18 KONČNA DOLOČBA	10

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja za vodje ekip prve pomoči (v nadaljevanju program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

Ta program je dopolnilo veljavnega Temeljnega programa usposabljanja članov ekip za prvo pomoč, številka 604-46/2011-3-DGZR, z dne 30. 6. 2011 (v nadaljevanju temeljni program).

Namen programa je, da udeleženci pridobijo strokovno znanje, spretnosti in veščine, ki so nujni za učinkovito vodenje ekip prve pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter za opravljanje nalog v okviru Civilne zaščite (CZ) in Rdečega križa (RK). Udeleženci se usposobijo za izvajanje postopkov, kot so prihod ekipe na delovišče, zagotavljanje varnosti, triaža, razporejanje dela in učinkovito komuniciranje v timu.

Ekipe šteje najmanj tri in ne več kot šest članov, njihovo delo vodi vodja. Izkušnje regijskih in državnih preverjanj usposobljenosti ekip prve pomoči CZ in RK kažejo, da je uspešnost posredovanja ekip neposredno odvisna od posebnega strokovnega znanja, spretnosti in veščin posameznikov, razporejenih na dolžnosti vodje ekip prve pomoči. Te ugotovitve so bile ključna spodbuda za pripravo tega programa.

3 CILJNA SKUPINA

Program je namenjen članom ekip prve pomoči z opravljenim 70-urnim temeljnim programom. Ciljna skupina so posamezniki, ki jih gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, šole in drugi javni zavodi, občine ter država razporedijo v enoto CZ ali RK in jim v tej enoti dodelijo naloge vodje ekipe.

4 CILJ PROGRAMA

Cilj programa je usposobiti udeležence za vodenje ekip prve pomoči. Udeleženci se usposobijo za:

- načrtovanje, pripravo, izvedbo in nadzor svojega dela in dela članov ekipe;
- varno delo ekipe, za zagotavljanje varnosti poškodovanih, obolelih in drugih prisotnih oseb na kraju nesreče ter za varovanje okolja;
- racionalno rabo kadrov, materiala in časa;
- učinkovito komuniciranje s člani ekipe ter člani drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč na kraju posredovanja;
- uporabo komunikacijske tehnologije in sistema zvez;
- organizacijo evakuacije poškodovanih ali obolelih s kraja neposredne ogroženosti.

Vodja ekipe je v zagotavljanje prve pomoči sposoben smiselno vključiti druge osebe, prisotne na kraju nesreče.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja 12 pedagoških ur.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Prisotnost udeležencev na teoretičnem in praktičnem delu usposabljanja se preverja in evidentira. Prisotnost preverja izvajalec usposabljanja.

Preverjanje teoretičnega znanja poteka sproti v obliki razgovora z udeleženci. Teoretični del se ne ocenjuje.

Praktični del poteka v obliki vaj. Za praktični del usposabljanja se pripravi več predpostavk naravnih in drugih nesreč. Vsak udeleženec opravi preizkus vodenja ekipe na eni od predpostavk. Praktični preizkus se ocenjuje z ocenjevalno polo Strokovnega centra za prvo pomoč pri RKS – Ocenjevanje dela vodje ekipe. Udeleženec uspešno opravi praktični preizkus, če doseže vsaj 70 odstotkov vseh mogočih točk preizkusa. Ocena praktičnega preizkusa se izrazi z opisnimi ocenami *je opravljen* ali *ni opravljen*.

Praktični preizkus poteka pred izpraševalcem, ki ima veljavno licenco predavatelja Strokovnega centra za prvo pomoč RKS, ali drugim strokovnjakom, ki ga s sklepom imenuje RKS.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

V program se lahko vključijo udeleženci, ki so:

- stari najmanj 18 let,
- uspešno opravili 70-urni temeljni program usposabljanja članov ekip za prvo pomoč,
- razporejeni na dolžnost vodje enote Civilne zaščite ali Rdečega križa.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predpisani pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Udeleženec uspešno zaključi program, če je bil najmanj 80 odstotkov ur prisoten na usposabljanju in je uspešno opravil praktični preizkus vodenja ekipe.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec po končanem usposabljanju pridobi znanje in spretnosti, ki jih potrebuje za uspešno opravljanje nalog vodje ekipe prve pomoči.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Izvajalec usposabljanja je Rdeči križ Slovenije.

Organizator usposabljanja je Rdeči križ Slovenije ali Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Usposabljanje je razdeljeno na teoretični in praktični del. Izvede se, če je prijavljenih najmanj 16 udeležencev. Največje število udeležencev na eno usposabljanje je 36. Praktični del usposabljanja poteka v skupinah, v katerih je od štiri do šest članov. Število predavateljev na praktičnem delu je najmanj enako številu skupin.

Štiri pedagoške ure (1/3 usposabljanja) so namenjene teoretičnemu delu, osem ur (2/3 usposabljanja) pa praktičnemu.

Pri usposabljanju uporabljajo predavatelji učne metode in oblike dela, kot so: razlaga, prikaz, razgovor, reševanje problemov, igra vlog, študija primerov, simulacija in praktična vaja.

Predavatelj lahko glede na predznanje udeležencev usposabljanja posamezne vsebine skrči ali razširi.

Učna sredstva zagotovi organizator.

Učne pripomočke za izvedbo praktičnega usposabljanja zagotovi izvajalec usposabljanja, in sicer:

- skupno opremo ekipe za prvo pomoč (nosila, zajemalna nosila, odeje),
- učni avtomatski eksterni defibrilator (AED),
- model za učenje temeljnih postopkov oživljanja: dojenček, otrok, odrasel,
- sanitetni in drug material (razkužila, rokavice itn.).

Udeleženci usposabljanja prinesejo s seboj:

- nahrbtnik/torbico prve pomoči za bolničarja,
- predpisano osebno varovalno opremo (uniformo).

Stroške usposabljanja in prehrane ter nadomestila za plače in potne stroške udeležencem iz ekip prve pomoči, ki so namenjene delovanju na vsem območju države, krije Uprava RS za zaščito in reševanje.

Stroške usposabljanja in prehrane ter nadomestila za plače in potne stroške udeležencem iz ekip prve pomoči občin, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij krijejo občine oziroma gospodarske družbe, zavodi ali druge organizacije (ustanovitelj), ki so udeležence napotile na usposabljanje.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Praktični del usposabljanja poteka na predpostavkah različnih primerov nesreč. Pri njihovi izvedbi praviloma sodelujejo maskerji in imitatorji poškodb.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Usposabljanje lahko izvajajo osebe, ki so po poklicu zdravstveni delavci in imajo veljavno licenco predavatelja Strokovnega centra za prvo pomoč Rdečega križa Slovenije (v nadaljevanju strokovni center), predavatelji Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje (v nadaljevanju ICZR) ter drugi strokovnjaki, ki jih za posamezne vsebine določi izvajalec usposabljanja. Predavatelji strokovnega centra izvajajo teoretični del in praktične vaje, vsebine programa so navedene pod zaporedno številko 1, 2, 4, 5, 6 in 7. Predavatelji ICZR izvajajo teoretični del in praktične vaje iz vsebin, ki so v programu pod zaporedno številko 6 (poročanje). Drugi ustrezni strokovnjaki se vključujejo pri izvedbi vsebin programa pod zaporedno številko 3.

14 VIDEZ LISTINE

Ob koncu usposabljanja dobi udeleženec potrdilo o uspešno opravljenem usposabljanju (z imenom programa in datumom usposabljanja).

Udeleženec, ki praktičnega preizkusa ne opravi uspešno, dobi potrdilo o udeležbi na usposabljanju.

Listino izda Rdeči križ Slovenije, ki vodi tudi zbirke podatkov o udeležencih.

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa:

- mag. Damjan Slabe, Rdeči križ Slovenije,
- Zlatko Kvržič, Rdeči križ Slovenije,
- Radoljub Šutanovac, Rdeči križ Slovenije,
- Lučka Kosec, Rdeči križ Slovenije,
- Boris Plavšič, Rdeči križ Slovenije,
- Janez Melanšek, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Olga Andrejek, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Zap. št.	T ¹	V ²	
Uvod			
1	15		Organizacijski sestanek: <ul style="list-style-type: none"> – predstavitev izvajalcev in organizatorjev usposabljanja, dogovor o načinu dela, predstavitev programa.
Skupaj ur	0,15		
Ekipe prve pomoči kot tim			
2	15		Sestava ekipe prve pomoči: <ul style="list-style-type: none"> – vloga ekip prve pomoči v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, – vloge posameznih članov ekipe (vodja, skrbnik za varnost, časovnik, specialisti).
3	30	1	Vloga vodje: <ul style="list-style-type: none"> – psihološki vidik vodenja ekipe, – stili vodenja, – vodja kot motivator, – pomen razbremenilnega pogovora in evalvacije, – komunikacija s člani ekipe, – sposobnost reorganizacije v timu (združevanje poškodovanih, odpoved člana, vaje dvojic).
Skupaj ur	1	1	
Skrb za varnost			
4	30	2	Prihod na teren: <ul style="list-style-type: none"> – značilnosti in vloga skrbnika za varnost, – strategije vstopanja na kraj nesreče (primeri dobre prakse), – prepoznavanje in odprava morebitnih nevarnosti.
5	30	2	Delovišče ³ : <ul style="list-style-type: none"> – vrste, – prve minute posredovanja, – individualne vaje za izboljšanje tehnike posredovanja ob nepredvidljivih dogodkih, – zborna mesto.
Skupaj ur	1,15	4	

¹ število ur predavanj

² število ur praktičnih vaj

³ Pripravimo:

- posamezne predpostavke (potres, požar, prometna nesreča, nesreča z nevarno snovjo ali druga nesreča),
- stvarni prikaz poškodb (maskiranje),
- elaborat, ki natančno določa čas, lokacijo preverjanja, število poškodb/obolenj, materialno-tehnična sredstva, morebitno sodelovanje drugih enot iz sistema ZRP, sestavo ekip in analizo vaje.

Triaža in poročanje			
6	30	2	Triaža: <ul style="list-style-type: none"> – triažni koncepti, – triaža v množičnih nesrečah.
	15	1	Poročanje: <ul style="list-style-type: none"> – klic 112 (prvi klic, klic ob spremembi stanja), – končno poročilo o oskrbi, – uporaba komunikacijske tehnologije in sistema zvez.
Skupaj ur	1	3	
Zaključek			
7	15		Evalvacija in podelitev potrdil: <ul style="list-style-type: none"> – ocena tečaja (tečajniki odgovorijo na anonimni evalvacijski vprašalnik), – izvajalci podajo ustno povratno informacijo udeležencem.
Skupaj ur	0,15		
Skupaj vseh ur	4	8	

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, splošne cilje, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo informativne in formativne cilje.

Predmet ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standard) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Sestava in vloga ekipe prve pomoči v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	<ul style="list-style-type: none"> – pozna strukturo ekipe prve pomoči, – pozna vlogo ekip prve pomoči v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, – pozna pomen medsebojnega sodelovanja med silami za zaščito reševanje in pomoč; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna konstruktivno sodelovati z drugimi javnimi službami za zaščito in reševanje;
Vloga vodje	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanj z vlogo vodje v timu, – pozna stile vodenja, – pozna osnovne lastnosti dobrega vodje, – spozna osnove stresa ter psihološki vidik doživljanja ob nesrečah, – spozna pomen razbremenilnega pogovora; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna voditi ekipo (delegirati delo članom ekipe), – zna motivirati člane ekipe, – prepozna stres pri sebi in članih ekipe, – zna ravnati z osebo, ki je v stresu, – zna izvesti evalvacijo s člani ekipe po koncu intervencije;
Prihod na delovišče	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanj s sposobnostmi in vlogo skrbnika za varnost, – se seznanj z različnimi koncepti vstopanja ekipe na delovišče, – se seznanj z morebitnimi nevarnostmi na delovišču; 	<ul style="list-style-type: none"> – zna naštetj lastnosti in naloge skrbnika za varnost, – zna prilagoditi vstop ekipe na delovišče glede na zahtevnost nesreče, – zna organizirati varno delo ekipe;
Delovišče	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanj z različnimi primeri delovišč za vaje ekipe, – se seznanj s pomenom ukrepanja v začetnih minutah reševanja, – se seznanj z organizacijo priprave zbornega mesta; 	<ul style="list-style-type: none"> – pozna različna delovišča, – zna učinkovito razporediti člane ekipe v začetni fazi reševanja, – zna organizirati postavitve varnega zbornega mesta;
Triaža	<ul style="list-style-type: none"> – se seznanj s triažnimi koncepti, – se seznanj z načini triaže v množičnih nesrečah; 	<ul style="list-style-type: none"> – pozna triažne koncepte, – zna opraviti primarno in

<p>Poročanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> – se seznaniti z načinom aktiviranja strokovnih služb prek ReCO (112), – se seznaniti z vsebino končnega poročila ob predaji poškodovanih zdravstveni službi, – se seznaniti uporabo komunikacijske tehnologije in sistema zvez. 	<p>sekundarno triažo;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna aktivirati strokovne službe s klicem na 112, – zna poročati o oskrbi poškodovanih zdravstveni službi ob predaji poškodovanih, – zna uporabiti radijsko postajo iz sistema zvez.
-------------------------	--	---

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Strokovni center za prvo pomoč RKS je izdal sklep o potrditvi programa kot soglasje k temu programu. Soglasje Strokovnega centra RKS z dne 7. 3. 2013 je dodano v prilogi programa.

Roman Jakič
minister